

Förvaltningsrätten i Umeå

Mål nr 1009-15**Sökande**

Sandå Sverige AB

Motpart

Västerbottens Läns Landsting

901 89 Umeå

Saken

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

Med anledning av förvaltningsrättens föreläggande får undertecknad i egenskap av företrädare för Västerbottens Läns Landsting (nedan benämnt Landstinget) inkomma med yttrande över Sandå Sverige AB (nedan benämnt Sandå) ansökan om överprövning av den 12 juni 2015 (aktbil 1).

Inställning

Landstinget bestrider Sandås ansökan om överprövning.

Landstinget yrkar att rätten ska avslå Sandås ansökan om överprövning.

Grunder

Upphandlingen har genomförts i enlighet med lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). Sandå har inte lidit eller riskerat att lida skada varför skäl saknas för ingripande enligt 16 kap LOU.

Omständigheter

Landstinget bestrider Sandås påstående att kraven enligt LOU 9 kap 9 § inte uppfyllts i denna upphandling. Påstående synes dock inte ha något samband med Sandås ansökan om överprövning i övrigt varför Landstinget tills vidare inte avser att ytterligare bemöta påståendet.

Kvalificering

Positionerna *Underentreprenörskostnader* och *Samordning* omfattar inga timpriser. Ersättningen utgörs istället av ett procentpåslag på de kostnader som ramavtalsleverantören i kommande kontrakt har för eventuella underentreprenörer respektive kostnaden för eventuella sidoentreprenader som ramavtalsleverantören har samordningsansvaret för. Storleken på ersättningen har således ingen koppling till antalet timmar som ramavtalsleverantören lägger ner på arbete i dessa båda positioner. Sandås resonemang i denna del är således helt felaktigt. Kostnader för underentreprenörer eller samordning förekommer heller inte i alla entreprenader.

I LOU 1 kap 9 a § anges att upphandlande myndigheter bör beakta miljöhänsyn och sociala hänsyn vid offentlig upphandling om upphandlingens art motiverar detta. Landstinget har i denna upphandling ställt krav på arbetslöner med nivåer godkända enligt gällande kollektivavtal. Kravet återfinns i de administrativa föreskrifterna punkt AFB.53 vilken refererats i Sandås ansökan om överprövning. Kravet har i svar på en fråga som ställdes till Landstingets av en anbudsgivare förtydligats på följande sätt:

Fråga

"Enligt AFB.53, under stycket pris står det att anbudsgivare med timpris som inte medger en avtalsenlig arbetslön kan komma att förkastas. Vad menas med avtalsenlig arbetslön? Ska det vara enligt gällande installationsavtal eller den faktiska avtalade lönenivån på orten? Det står även att anbudet KAN komma att förkastas om timpriset inte medger detta. Ska detta tolkas som att hela skrivelsen egentligen är rätt

så uddlös och upp till beställaren att bedöma vad som är en avtalsenlig arbetslön eller inte? Eller ska ändelsen i detta stycke lyda; kommer att förkastas?"

Svar

"Med avtalsenlig lön menas lön enligt tillämpligt branschavtal, t ex Installationsavtalet eller Byggavtalet. Skrivningen att anbud kan komma att förkastas är korrekt. Ett eventuellt förkastande av något anbud kommer i sådant fall att ske med stöd av LOU:s bestämmelser om onormalt låga anbud i 12 kap 3 och 4 §§. Ett anbud får förkastas först sedan landstinget skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått ett tillfredsställande svar."

Även om ordet "ska" förekommer i den ursprungliga lydelsen av AFB.53 i tredje stycket under rubriken Pris så har Landstinget, genom det lämnade svaret, förtydligat att anbud som har timpriser som understiger gällande lönenivåer i tillämpligt branschavtal inte automatiskt ska förkastas. Ett förkastande kan komma ifråga först sedan Landstinget begärt en skriftlig förklaring och inte fått ett tillfredsställande svar från anbudsgivaren. Ett förfarande som innebär att den upphandlande myndigheten i förfrågningsunderlaget anger att anbud som understiger vissa i underlaget angivna prisnivåer kan komma att förkastas med stöd av reglerna om onormalt låga anbud har tidigare godkänts i svensk rättspraxis, se kammarrättens i Göteborg avgöranden i målen 4719-13 och 2598-13.

Såvitt angår de vinnande anbuderna för målnings- respektive golvarbeten i Skellefteå har Landstinget efter en helhetsbedömning funnit att inget av anbuderna varit onormalt låga trots det faktum att positionen Tilläggstjänster angivits till 0 kr.

Sandå har inte heller lidit eller riskerat att lida någon skada. Även om Sandå skulle ha angivit positionen Tilläggstjänster till 0 kr i sitt anbud hade man trots det erhållit ett högre utvärderingspris, 436 370 kr, än det vinnande anbudets 401 960 kr.

Krav på kollektivavtal

Landstinget vill inledningsvis betona att det i upphandlingen inte finns något krav på att anbudsgivarna ska vara anslutna eller senare ansluta sig till något kollektivavtal.

Landstinget hänvisar också i denna del till det resonemang som förts ovan rörande innebörden av det aktuella kravet.

Vad gäller den av Sandå påstådda skadan vill Landstinget anföra följande. Det åberopade målet från förvaltningsrätten i Stockholm kan inte anses ha något prejudikatsvärde. Det föreligger vidare några väsentliga skillnader i de förhållanden som förvaltningsrätten i Stockholm hade att ta ställning till och omständigheterna i detta mål. I mål 1124-12 hade den upphandlande myndigheten uttryckligen angivit att villkoret om att entreprenören ska följa branschens gällande kollektivavtalskrav på lägsta godtagbara arbets- och anställningsvillkor, lägsta löner etc. också skulle omfatta underentreprenörer. Landstinget har i denna upphandling inte ställt motsvarande krav.

I punkten AFC.35 i de administrativa föreskrifterna anges följande angående användningen av underentreprenörer:

"Underentreprenörer får inte användas utan Beställarens godkännande. Underentreprenör ska uppfylla de krav som ställs på Entreprenören enligt AFB.51 och AFB.52."

Då Sandå inte kan anlita underentreprenörer utan Landstingets godkännande finns inget stöd för att Sandå riskerar att lida skada även för det fall förvaltningsrätten skulle finna att Landstinget agerat i strid mot LOU i denna del.

Umeå som ovan

Mats Raneblad
Verksamhetschef
Basenhet Logistik

